

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙**

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบล
เสม็ดใต้ แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังต่อไปนี้

(๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง หรือจัดหาพัสดุ

(๔) การบริหารงานบุคคล

การทบทวนมาตรการควบคุมและการจัดการความเสี่ยงปัจจุบัน การวิเคราะห์โอกาสและ
ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการจัดระดับความเสี่ยง เพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่
จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบ และทำการคำนวณระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยนำระดับความรุนแรง
ที่ได้จากการคำนวณมาเปรียบเทียบกับระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้ ซึ่งกำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้
คือระดับปานกลาง (ระดับ ๕ – ๑๔) และนำผลการประเมินมากำหนดเป็นแผนภูมิความเสี่ยง ตามแบบฟอร์ม
แผนภูมิความเสี่ยง และทำการประเมินและกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
(Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดย
คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน
ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ
น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

๑.เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likeihood) เชิงคุณภาพ

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๗ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการทุจริตน้อยกว่า ๑ ครั้งต่อปี

๒.เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางการเงิน

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	มูลค่าความเสียหาย (จำนวนเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕,๐๐๑ บาท ถึง ๙,๙๙๙ บาท
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๑ บาท ถึง ๔,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑ บาท ถึง ๑,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ความเสียหายน้อยกว่า ๑ บาท

๓.เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับ คะแนน	คำอธิบาย
๕	- เกิดความเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานที่กำลังดำเนินคดี องค์การตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว และสังคมให้ความสนใจ
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๔. เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนน ความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ อำเภอบางคล้า
จังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงาน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	การประเมินความเสี่ยง				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
				โอกาสเกิด การทุจริต	เกณฑ์ ผลกระทบ	Risk Score	ความ รุนแรงของ การทุจริต	
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกใน การพิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การอนุญาต ก่อสร้างอาคาร	การให้สินบน เพื่อแลกกับการ ออกใบอนุญาต ก่อสร้างอาคาร	ผู้มาติดต่อให้ สินบนแก่ หน่วยงาน เพื่อให้ ออกใบอนุญาต ก่อสร้างอาคาร	๓	๒	สี่เหลือง	ระดับ ปานกลาง	- กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรับสินบน ความผิดและโทษให้แก่เจ้าหน้าที่ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ กรณีตัวอย่าง การรับสินบน เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่รับทราบโดยทั่วกัน - เพิ่มช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน และการแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงง่ายและปลอดภัยแก่ผู้แจ้ง

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	การประเมินความเสี่ยง				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
				โอกาสเกิดการทุจริต	เกณฑ์ผลกระทบ	Risk Score	ความรุนแรงของการทุจริต	
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่มีการเรียกลินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนรวดเร็วขึ้นหรือลัดคิวในการติดต่อ	การใช้อำนาจดำเนินการตามหน้าที่	การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ละเว้นการดำเนินการกับผู้บุกรุกในการถมดินในที่สาธารณะประโยชน์	๓	๒	สีเหลือง	ระดับปานกลาง	๑.จัดทำประกาศนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ - ควบคุม กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ - จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรับสินบน ความผิดและโทษให้แก่เจ้าหน้าที่ - เพิ่มช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียน และการแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงง่ายและปลอดภัยแก่ผู้แจ้ง
	การได้รับเงินโบนัส (เงินประโยชน์ตอบแทนอื่น)	การเรียกรับเงินส่วนแบ่งจากเงินโบนัส (เงินประโยชน์ตอบแทนอื่น)	ผู้บังคับบัญชาเรียกรับเงินส่วนแบ่งจากเงินโบนัส	๓	๒	สีเหลือง	ระดับปานกลาง	- แต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาฯ เงินโบนัส (เงินประโยชน์ตอบแทนอื่น) ตามข้อระเบียบกฎหมาย

๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้าง	การให้สินบนเพื่อให้เกิดการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	ผู้รับเหมาให้สินบนแก่หน่วยงานเพื่อให้เกิดการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	๓	๓	สี่สัปดาห์	ระดับสูง	- หากพิจารณาแล้วว่าสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งเดียวและมีวงเงินเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ได้ ต้องไม่มีการลดงบประมาณลงมาเพื่อใช้วิธีจัดซื้อจัดจ้างแบบเฉพาะเจาะจง - อบรมให้ความรู้เรื่องระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างแก่เจ้าหน้าที่ - ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		การตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานจ้าง	การให้สินบนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกระทำการตรวจรับพัสดุหรือตรวจรับการจ้าง เพื่อให้ทำการตรวจรับเป็นเท็จ ไม่ถูกต้องครบถ้วน	การที่ผู้รับจ้างให้สินบนแก่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือคณะกรรมการตรวจงานจ้าง เพื่อให้ตรวจรับงาน	๓	๓	สี่สัปดาห์	ระดับสูง	- จัดตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานจ้างนั้นๆ - เมื่อถึงเวลาส่งมอบงานให้บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญใน

				แม้ว่างานนั้นๆ จะไม่เป็นไปตามรายละเอียดและเงื่อนไขข้อกำหนดการจ้าง					งานจ้างชนิดนั้นๆ เข้าร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้ง ก่อนการส่งมอบ - ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		การคิดค่าปรับกรณีดำเนินการตามระยะเวลาที่จ้าง	การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่องดหรือลดค่าปรับ หรือขยายระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาโดยไม่มีเหตุอันควร	เมื่อครบระยะเวลาตามสัญญาแล้วงานยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้รับจ้างมีการให้สินบนเพื่อให้หน่วยงานขยายระยะเวลาการดำเนินการออกไปโดยไม่มีเหตุอันควร	๓	๓	สี่สัปดาห์	ระดับสูง	- มีภาคประชาชน บุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในงานจ้าง และให้ความเห็นถึงการขยายระยะเวลาการดำเนินงานของผู้รับจ้างต่อหัวหน้าหน่วยงาน - ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		การควบคุมงานจ้าง	ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน โดยงานจ้างนั้นไม่เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา	ผู้รับจ้างให้สินบนแก่ผู้ควบคุมงาน เพื่อไม่ให้มีการแก้ไขงานจ้าง โดยที่งานจ้างนั้นไม่เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา	๓	๓	สี่สัปดาห์	ระดับสูง	- มีภาคประชาชน บุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในงานจ้างนั้น เพื่อให้งานเป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา

									- เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน ให้บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานจ้างชนิดนั้น เข้าร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้ง ก่อนการส่งมอบ หากพบความบกพร่องไม่เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา ให้รายงานต่อหัวหน้าหน่วยงาน
		การคืนหลักประกันแก่คู่สัญญา	ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการคืนหลักประกันสัญญาแก่คู่สัญญา ทั้งที่ผู้รับจ้างเป็นผู้ผิดสัญญา	เมื่อผู้รับจ้างผิดสัญญา เมื่อถึงเวลาส่งมอบการหน่วยงานของรัฐ จะต้องรีบหลักประกันตามสัญญา แต่ผู้รับจ้างมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้มีการรับหลักประกันดังกล่าว	๓	๓	สี่สัปดาห์	ระดับสูง	- เมื่อถึงเวลาส่งมอบงาน ให้บุคคลภายนอก ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานจ้างชนิดนั้น เข้าร่วมตรวจสอบงานจ้างอีกครั้ง ก่อนการส่งมอบ - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจรายละเอียดและเงื่อนไขข้อกำหนดการจ้าง - ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔	การบริหารงานบุคคล	การต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินจากลูกจ้างเพื่อแลกกับการต่อสัญญาจ้าง	๑	๑	สีเขียว	ระดับต่ำ	- แต่งตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาการต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง ที่มาจากหลายภาคส่วน - กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการต่อสัญญาจ้างลูกจ้าง ให้มีชัดเจนและเป็นมาตรฐานสากล ลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ
		การบรรจุ/การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง	การเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการบรรจุ/การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง	๑	๑	สีเขียว	ระดับต่ำ	- มีผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาการบรรจุ/การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง - กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการบรรจุ/การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง ให้มีชัดเจนและเป็นมาตรฐานสากล ลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ

10. การรายงานและติดตามผล

จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมโดยมีเป้าหมายในการติดตาม คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการ ความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไปหรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการ สอบทาน หน่วยงานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตามหรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

- (1) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงทีและถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน
- (2) การติดตามเป็นรายครั้งเป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์ ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล